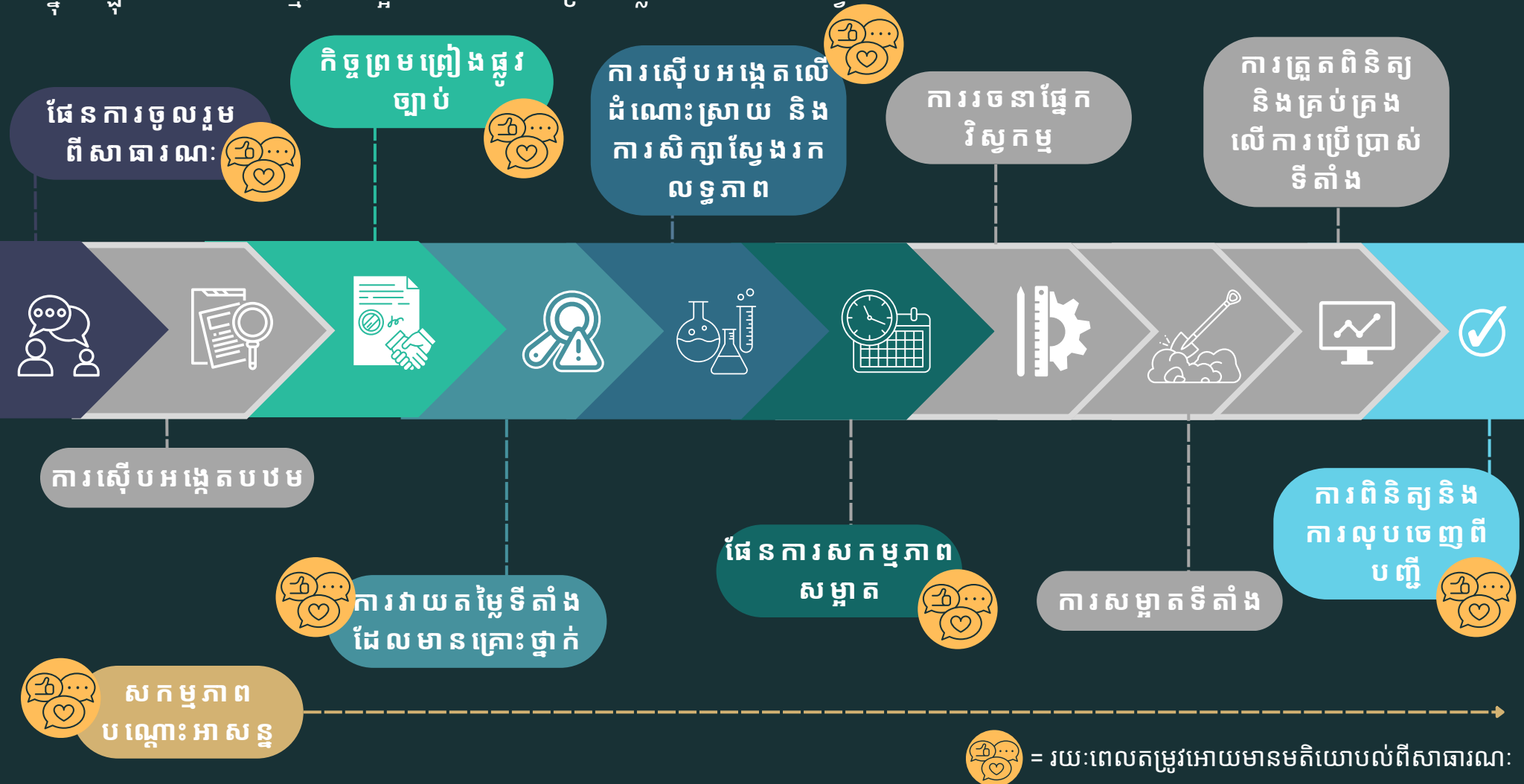

ការចូលរួមពីសាធារណៈនិងគំរូមាត្រាគ្រប់គ្រងសារជាតិកខ្វក់៖ តើមានយោបល់អ្វី មូលហេតុអ្វីនិងពេលណាត្រូវបញ្ចេញមតិយោបល់

គំរូមាត្រាគ្រប់គ្រងសារជាតិកខ្វក់ (MTCA) គឺជាច្បាប់របស់រដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោនកំណត់អោយសម្អាតទីតាំងដែលមានសារជាតិកខ្វក់បណ្តាលអោយមានគ្រោះថ្នាក់ (WA State "Superfund")។ MTCA ផ្តល់មូលនិធិ និងដឹកនាំការស៊ើបអង្កេត ការសម្អាត និងការពារទីតាំងដែលមានជាតិកខ្វក់បណ្តាលមកពីសារធាតុដែលមានគ្រោះថ្នាក់។ MTCA ធ្វើការដើម្បីការពារសុខភាពប្រជាជននិងបរិស្ថាន និងការពារធនធានធម្មជាតិសម្រាប់អនាគត។

ក្រសួងបរិស្ថានវិទ្យានៃរដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោន (បរិស្ថានវិទ្យា) លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការផ្តល់មតិកែលម្អពីសហគមន៍តាមរយៈការបញ្ចេញមតិជាសាធារណៈក្នុងអំឡុងពេលមានសកម្មភាពសម្អាតទីតាំងជាច្រើនកន្លែងដែលមានជាតិកខ្វក់។

TPPP ផ្តល់ឱកាសដ៏មានអត្ថន័យសម្រាប់ការចូលរួមពីសហគមន៍ មុនពេលធ្វើការសម្រេចចិត្តសម្អាតនៅតាមទីតាំងណាមួយ។

វាពិតជាជំនួយដ៏សំខាន់សម្រាប់ការសម្រេចចិត្តសម្អាត និងកំណត់ឱកាសដើម្បីអោយប្រជាជនចូលរួមក្នុងដំណើរការសម្រេចចិត្តលើសកម្មភាពសម្អាត។ ពួក PPP សម្រាប់ទីតាំងរបស់ MTCA គឺដូចជាផែនការចូលរួមប្រលូកក្នុងសហគមន៍របស់ទីភ្នាក់ងារការពារបរិស្ថាន (EPA) ដើម្បីសម្អាតទីតាំងមានជាតិខ្ពស់ដៃ Superfund sites ។

PPP មានបំណងអោយក្លាយទៅជាឯកសារការងារដែលអាចបំបែកបាន ដែលនឹងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៅពេលដែលមានការព្រួយបារម្ភច្រើនពីសហគមន៍ ហើយនិងមានព័ត៌មានបន្ថែមក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការសម្អាត។ ការបញ្ចេញព្រឹត្តិបត្រប្រាប់ PPP គឺមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះអ្នកអាចដឹងព័ត៌មានអំពីរបៀប និងពេលវេលាដែលសហគមន៍ត្រូវចូលរួម ដែលក្រសួងបរិស្ថានវិទ្យាមិនបានដឹង។

ផែនការចូលរួមពីសាធារណៈ

កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវច្បាប់

កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវច្បាប់ត្រូវបានបង្កើតឡើងរវាងបរិស្ថានវិទ្យា និងអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងការស៊ើបអង្កេត និងសម្អាតទីតាំងណាមួយដែលមានជាតិខ្ពស់។ នៅពេលដែលសាធារណៈជនពិនិត្យនិងផ្តល់យោបល់លើកិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវច្បាប់ វាជំនុំអះអាងថាសាធារណៈជនគឺជាផ្នែកមួយនៃដំណើរការនៃសេចក្តីសម្រេចចិត្តលើសកម្មភាពសម្អាត។ សាធារណៈជនអាចផ្តល់យោបល់លើលិខិតសំខាន់ៗនៃការសម្អាត (ឧ. ដូចជា ផែនការសម្អាត ឬការត្រួតពិនិត្យនិងការវិភាគបន្តិចក្រោយពីសម្អាតរួច)។

កិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវច្បាប់មានពីរប្រភេទ៖
1. អ្នកក្រសួងអំពីការយល់ព្រម គឺជាកិច្ចព្រមព្រៀងផ្លូវច្បាប់មួយជាផ្លូវការដែលត្រូវបានដាក់ពាក្យនៅក្នុងតុលាការ។
2. ដីកាដែលត្រូវបានព្រមព្រៀងគ្នា គឺជាបទបញ្ជាដ៏ចាស់ដែលមានកំណត់កិច្ចស្របច្បាប់ ដែលចេញដោយក្រសួងបរិស្ថានវិទ្យា និងយល់ព្រមដោយអ្នកទទួលខុសត្រូវ។

សកម្មភាពបណ្តោះអាសន្ន

សកម្មភាពបណ្តោះអាសន្នគឺខុសគ្នាពីសកម្មភាពសម្អាត ដែលគ្រោងតែចង់សំដៅទៅលើផ្នែកខ្លះៗនៃការសម្អាតតាមទីតាំងដែលមានជាតិខ្ពស់។ សកម្មភាពសម្អាតតាមផែនការនេះអាចកើតឡើងគ្រប់ពេលក្នុងអំឡុងពេលនៃដំណើរការសម្អាត ហើយពួកគេទាមទារឱ្យមានការចូលរួមពីសាធារណៈជនគ្នានិងសកម្មភាពសម្អាតដែលតម្រូវនៅក្រោមមាត្រាគ្រប់គ្រងរបស់ MTCA ។

ការបញ្ចេញព្រឹត្តិបត្រលើសកម្មភាពបណ្តោះអាសន្នគឺមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះអ្នកអាចយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រមលើការសម្រេចចិត្ត ឬមានការព្រួយបារម្ភអំពីរបៀបដែលវានឹងប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្សនិង/ឬបរិស្ថាន។

RI ហើយនិង FS

TRI កំណត់ប្រភេទនៃជាតិខ្ពស់និងទីតាំងដែលវាបានរីករាលដាលទៅ។ វាក៏កំណត់ហានិភ័យដែលអាចកើតប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថានផងដែរ។ ព័ត៌មាននេះគឺជាចាំបាច់ដើម្បីបង្កើតនិងវាយតម្លៃជម្រើសនៃផែនការសកម្មភាពសម្អាត (សូមមើលផ្នែក FS ខាងក្រោម)។ ការផ្តល់មតិយោបល់លើ RI មានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះអ្នកអាចយល់ព្រម ឬមិនយល់ព្រមជាមួយនិងរបៀបដែលគេបានពិពណ៌នាអំពីទីតាំងដែលមានជាតិខ្ពស់ និងរបៀបដែលប្រជាជនអាចរងផលប៉ះពាល់។

FS ប្រមូលផ្តុំបញ្ជីនៃវិធីផ្សេងគ្នា (ជម្រើសជំនួស) ដើម្បីសម្អាតទីតាំងដែលមានជាតិខ្ពស់។ វាក៏ពិនិត្យមើលជម្រើសនៃការចំណាយផ្សេងៗគ្នាផងដែរ។ វាជួយសម្រេចចិត្តលើសម្អាតដែលគេពេញចិត្តជាងគេដែលត្រូវបានស៊ើបអង្កេត អាចការពារសុខភាពសាធារណៈ និងបរិស្ថានបានគ្រប់គ្រាន់ដែរឬទេ។ ការផ្តល់យោបល់លើ FS គឺមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះសម្រេងសហគមន៍មានសារៈសំខាន់ក្នុងការផ្តោតនិងផ្តល់អាទិភាពដល់សុខភាពសាធារណៈលើការចំណាយពីអ្នកបណ្តាលអោយមានជាតិខ្ពស់កើតឡើង។ អ្នកប្រហែលជាមានរឿងជាលិខិតអំពីរបៀបដែលសហគមន៍របស់អ្នកទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ ហើយចង់ស្នើជម្រើសមួយផ្សេងទៀតដែលអាចការពារសុខភាពសហគមន៍អោយបានកាន់តែច្រើន។

ផែនការសកម្មភាពសម្អាត

CAP គឺជាផែនការរបស់ Ecology សម្រាប់របៀបដែលគេហទំព័រមួយនឹងត្រូវបានសម្អាត។ វាផ្តល់នូវស្តង់ដារសម្អាត កាលវិភាគសម្រាប់ការសម្អាត និងរបៀបដែលគេហទំព័រនឹងត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ និងថែទាំតាមពេលវេលា។ វាស្រដៀងទៅនឹងកំណត់ត្រានៃការសម្រេចចិត្តរបស់ EPA សម្រាប់គេហទំព័រ Superfund ។ ការផ្តល់យោបល់លើ CAP គឺមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះអ្នកអាចយល់ស្របប្រមូលព្រមជាមួយនិងកម្រិតនៃការសម្អាតបរិស្ថានដែលទាមទារនិង/ឬវិធីដែលបរិស្ថានវិទ្យាកំពុងរៀបចំផែនការដើម្បីធ្វើការសម្អាត និងមានការណែនាំដែលផ្តល់អាទិភាពដល់សុខភាពមនុស្សនិង/ឬបរិស្ថាន។

ការពិនិត្យឡើងវិញតាមការកំណត់និងការលុបចេញពីបញ្ជី

នៅពេលដែលទីតាំងមានជាតិខ្ពស់ត្រូវបានសម្អាតរួច រៀងរាល់ 5 ឆ្នាំម្តង ក្រសួងបរិស្ថានវិទ្យានឹងពិនិត្យមើលថាតើស្តង់ដារសម្អាតត្រូវបានសម្រេចដែរឬអត់។ ដោយសន្មតថាទីតាំងសម្អាតរួចនោះនៅបន្តមានស្ថិតិស្ថានភាពតាមពេលវេលាដូចជា ក្រសួងបរិស្ថានវិទ្យានឹងលុបវាចេញពីបញ្ជីគ្រោះថ្នាក់របស់ខ្លួន (ត្រូវបានគេស្គាល់ផងដែរថាជា "ការលុបចេញពីបញ្ជី")។ ការផ្តល់មតិយោបល់លើការពិនិត្យនិងការលុបចេញពីបញ្ជី គឺមានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះអ្នកប្រហែលជាចង់ចែករំលែកព័ត៌មានសំខាន់ៗដែលអាចជួយក្រសួងបរិស្ថានវិទ្យាកំណត់ថាតើការសម្អាតបន្ថែមគឺជាការចាំបាច់ដើម្បីការពារសុខភាពមនុស្ស និងបរិស្ថាននៅកន្លែងនោះដែរឬអត់។